

1. Ashirboyev S. Azimov I, Rahmatov M. G‘oziyev A. Eski o‘zbek tili va yozuvi hraktikumi. -Toshkent. Ijod, 2006
2. Buranova Sh. Zamonaviy dars va unga qo‘yiladigan talablar. “Turkiy xalqlar filologiyasida fundamental tadqiqotlar va innavatsion ta’lim texnologiyalari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi.Nukus davlat pedagogika instituti. -Nukus, 2022. B.740
3. Do‘stova S. Fors izofasi mavzusini o‘qitishda zamonaviy pedagogic texnologiyalardan foydalanish. Сборник научных трудов международной научно-практической конференции «Актуальные проблемы сопоставительного языкознания, сравнительного литературоведения и перевода». Навоий педагогический институт. 22 декабря, 2022 год. Стр.566-571.
4. Иброҳимов Н. Юсупов М. Араб тили грамматикаси.- Toshkent. 1997.
5. Исҳоқов Ф. Эски ўзбек тили ва ёзуви.-Тошкент. Ўқитувчи, 1995.
6. Жуманиёзов Р. Эски ўзбек ёзуви.Тошкент.Ўқитувчи,Тошкент.1989.

ZAMONAVIY TA’LIMDA INNOVATSION STRATEGIYALAR VA ILG‘OR PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING AHAMIYATI.

Ibragimova Mayram G‘ulomovna

Qo‘qon DU texnologik ta’lim
va kutubhonashunoslik
kafedrası dotsenti.

Jo‘raboyeva Sadoqatbonu Ilyosbek qizi

Qo‘qon DU texnologik ta’lim
talabasi

Аннотация.

В данной работе рассматривается значение инновационных подходов и педагогических технологий в современной системе образования. Освещаются теоретические основы внедрения новых методов и технологий в учебный процесс, а также их влияние на уровень знаний обучающихся, развитие

самостоятельного мышления и творческих способностей. Особое внимание уделяется эффективности интерактивных методов, информационно-коммуникационных технологий и средств дистанционного обучения. В работе также анализируется роль инновационных подходов в повышении качества образования и необходимость формирования современных профессиональных компетенций педагога. Результаты исследования могут быть использованы для совершенствования и повышения эффективности образовательного процесса.

Ключевые слова: инновационный подход, педагогические технологии, система образования, качество образования, интерактивные методы, информационно-коммуникационные технологии, дистанционное обучение, учебный процесс, современное образование, компетенции педагога, творческое мышление, самостоятельное обучение, инновационная деятельность

Abstract.

This paper examines the importance of innovative approaches and pedagogical technologies in the modern education system. It highlights the theoretical foundations for implementing new methods and technologies in the educational process, as well as their impact on students' knowledge, independent thinking, and creativity. Particular attention is paid to the effectiveness of interactive methods, information and communication technologies, and distance learning tools. The paper also analyzes the role of innovative approaches in improving the quality of education and the need to develop modern professional competencies for teachers. The research findings can be used to improve and enhance the effectiveness of the educational process.

Keywords: innovative approach, pedagogical technologies, education system, quality of education, interactive methods, information and communication technologies, distance learning, educational process, modern education, teacher competencies, creative thinking, independent learning, innovative activity

Bugungi kunda ta'lim tizimini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlar va ilg'or pedagogik texnologiyalarni qo'llash muhim omil sifatida e'tirof etilmoqda. Ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish, o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini kuchaytirish hamda ularning mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda zamonaviy metod va texnologiyalarning o'ri beqiyosdir.

Zamonaviy ta'lim tizimida innovatsion strategiyalar va ilg'or pedagogik texnologiyalar ta'lim sifatini oshirish, o'quvchi-talabalarning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish hamda bilimlarni amaliyotda qo'llash ko'nikmalarini shakllantirishda muhim o'rin tutadi.

An'anaviy ta'limdan farqli o'laroq, innovatsion yondashuvlar ta'lim oluvchini jarayonning faol ishtirokchisiga aylantiradi. Innovatsion yondashuvlar bugungi kunda taraqqiyotning ajralmas qismi hisoblanadi. U nafaqat mahsulot va xizmat

sifatini oshirish, balki jamiyatda yangi imkoniyatlar yaratish va hayot sifatini yaxshilash uchun ham xizmat qiladi. Innovatsion yondashuvni qo‘llash orqali korxonalar va tashkilotlar raqobatda kuchli bo‘lish, texnologik rivojlanishni qo‘llab-quvvatlash va mijozlar ehtiyojlariga moslashish imkoniga ega bo‘ladilar. Bugungi kun ta‘lim tizimi zamonaviy texnologiyalar va innovatsiyalarga asoslangan yondashuvlarni o‘z ichiga olmoqda.[1].Global raqobat va texnologik o‘zgarishlar, shuningdek, axborot texnologiyalari rivoji ta‘lim jarayoniga yangi texnologiyalarni joriy etishni talab qilmoqda. Innovatsion pedagogik texnologiyalar ta‘lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish, o‘quvchilarning bilim olish jarayonida faol ishtirok etishlarini ta‘minlash uchun muhim vositadir.

So‘nggi yillarda respublika iqtisodiyoti tarmoqlari va ijtimoiy sohani innovatsion rivojlantirish, ilm-fan va ilmiy faoliyatni har tomonlama qo‘llab-quvvatlash va natijadorligini oshirish bo‘yicha aniq maqsadga yo‘naltirilgan chora-tadbirlar amalga oshirildi. Respublikani innovatsiyalar sohasidagi global reytingdagi ilg‘or 50 ta mamlakat ro‘yxatiga kiritishga qaratilgan strategik dastur tasdiqlandi, ilmiy loyihalarni moliyalashtirishning yangi mexanizmlari joriy etildi, ilm-fan sohasida yuqori malakali kadrlarni moliyaviy rag‘batlantirish uchun qo‘shimcha shart-sharoitlar yaratildi.[2]. Shunday bo‘lsada, mamlakat taraqqiyotining zamonaviy bosqichida amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlar ilm-fan va innovatsiya sohasida davlat boshqaruvi mexanizmlarini takomillashtirish, ilmiy faoliyatga oid davlat dasturlarini shakllantirishda shaffoflikni oshirish hamda iqtisodiyot tarmoqlari va hududlarda ilm-fan yutuqlari va innovatsion texnologiyalarni joriy etish ishlarini jadallashtirish lozimligini ko‘rsatmoqda.

Tarbiya-muayyan, aniq maqsad hamda ijtimoiy-tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o‘stirish, uning ongi, xulq-atvori va dunyoqarashini tarkib toptirish jarayoni. Ta‘lim-o‘quvchilarning nazariy bilim, amaliy ko‘nikma va malakalar bilan qurollantirish, ularning bilish qobiliyatlarini o‘stirish va dunyoqarashlarini tarkib toptirish jarayoni.

O‘qituvchining innovatsion faoliyati tahlili yangilik kiritishning samaradorliginibelgilovchi muayyan meyorlardan foydalanishni talab qiladi Bunday meyorlarga yangilik, maqbullik, yuqori natijalilik, ommaviy tarjibalarda innovatsiyani ijodiy qo‘llash imkoniyatlari kiradi. Yangilik pedagogik yangilik meyori sifatida o‘zida taklif qilinadigan yanginni, yangilik darajasini mohiyatini aks ettiradi. [3].

Mamlakatimizda ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish uchun avvalo yosh, iqtidorli kadrlar zarur. Shuni nazarda tutgan holda, biz sizlarning boy bilim va tajribangizga tayanamiz. Shu maqsadda sizlarni, ilmiy yo‘nalishlaringizdan kelib chiqib, respublikamizdagi oliy o‘quv yurtlari, o‘rta maxsus ta‘limi muassasalariga hamda ishlab chiqarish korxonalariga, vazirlik va idoralarga, yirik banklarga biriktirishni lozim topdik"[4].

Hozirgi davrda yurtimizda innovatsion ta'lim-tarbiyani rivojlantirishda Milliy g'oyani yanada rivojlantirishga ehtiyoj katta. Rivojlangan texnologiya zamonida yoshlarimiz ongiga Milliy g'oyamizni innovatsion yo'nalish bilan singdirish lozim. Bunda albatta bu fanni amaliy va nazariy jihatdan innovatsion va texnologig takomillashtirish zarur.

Innovatsion strategiyalar va texnologiyalarning asosiy ahamiyati:

- **Ta'lim sifati va samaradorligini oshirish:** Zamonaviy texnologiyalar (elektron ta'lim, multimedia, interfaol usullar) o'quv materiallarini tushunarliroq va qiziqarliroq qiladi, bu esa bilimlarni to'liq o'zlashtirishga erishish imkonini beradi.
- **Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim:** Pedagogik texnologiyalar o'quvchining individual xususiyatlari, qobiliyatlari va ehtiyojlarini hisobga olgan holda ta'lim traektoriyasini shakllantirishga yordam beradi.
- **Interfaol va faol ta'lim metodlari:** "Aqliy hujum", "keys-stadi", loyihalar metodi, o'yin texnologiyalari kabi metodlar o'quvchilarda mustaqil fikrlash, muammolarni yechish va jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.
- **Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT):** Elektron ta'lim vositalari va masofaviy ta'lim platformalari ta'lim jarayonini vaqt va makon cheklovlarisiz tashkil etish imkonini beradi.
- **Motivatsiyani oshirish:** Innovatsion darslar o'quvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini oshiradi, ta'lim jarayonini yanada jonli va kreativ o'tishini ta'minlaydi.
- **Asosiy ilg'or pedagogik texnologiyalar turlari:**
- **Interfaol metodlar:** Qatnashchilarning o'zaro fikr almashinuvi va hamkorligiga asoslangan (keys-texnologiyalar, rolli o'yinlar).
- **Loyihalash texnologiyasi:** O'quvchilarni tadqiqot olib borishga, mustaqil loyihalar yaratishga o'rgatish.
- **Integratsiyalashgan yondashuv:** Fanlararo bog'liqlikni ta'minlash orqali dunyoqarashni kengaytirish.
- **Elektron ta'lim vositalari:** Onlayn kurslar, virtual laboratoriyalar va mobil ilovalar.

Xulosa qilib aytganda, ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalarni qo'llash nafaqat bilim berish, balki mustaqil fikrlaydigan, kreativ va yuqori malakali kadrlarni tayyorlashning asosiy omilidir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. "Harakatlar strategiyasi" 2017-2021 yillarga mo'ljallangan besh ustuvor yo'nalishi. - T.: G'ofur G'ulom. 2017 yil. g.s. 136

2. Karimov I.A. Yuksak manaviyat - yengilmas kuch. - T.: Ma'naviyat 2008 yil.
3. Ishmuhammedov R.J. Innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari. Toshkent.: 2005 yil
4. Xudoyqulov X.J. Pedagogik texnologiya ta'lim samaradorligining asosidir. Toshkent. Navro'z. 2012 yil
5. Sibirskaya M.P. Профессиональное обучение: Педагогические технологии. - Санкт-Петербург. 2002 г.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ГЕОИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИИ (ГИС) В ИССЛЕДОВАНИЕ ИСТОРИИ ПОЛЬСКИХ ШКОЛ В УЗБЕКИСТАНЕ ВО ВРЕМЯ ВТОРОЙ МИРОВОЙ ВОЙНЫ

Пиримкулова Саодат Шодманкуловна
ассистент кафедры Всемирной истории
Самаркандского государственного университета
имени Шарофа Рашидова
+998933443120

Annotatsiya. Geoaxborot texnologiyalaridan (GAT) tadqiqotlarda foydalanish ekologiya va geografiyadan tortib iqtisodiyot, tibbiyot, shaharshunoslik va tarixgacha bo'lgan turli sohalarda muhim rol o'ynaydi. Ular xaritalar va ma'lumotlar bazalarini birlashtirib, kosmosdagi obyektlar, hodisalar va jarayonlar o'rtasidagi munosabatlarni tahlil qilish imkonini beradi. Ushbu tadqiqotning maqsadi 1941-1945 yillar oralig'ida O'zbekistondagi Polsha fuqarolari uchun polyak maktablari va ta'lim muassasalarining o'sish dinamikasini o'rganishdan iboratdir.

Annotation. The use of geographic information technologies (GIS) in research plays a vital role in a wide range of fields—from ecology and geography to economics, medicine, urban studies, and history. They combine maps and databases, enabling the analysis of the relationships between objects, phenomena, and processes in space. The aim of this study is to examine the spatiotemporal dynamics and context of Polish schools and educational institutions for Polish citizens in Uzbekistan between 1941 and 1945.

Kalit so'zlar. Geoaxborot texnologiyalari (GAT), Polsha vatanparvarlari ittifoqi, internatlar, Qo'qon, Andijon, O'zbek SSR, "Kompoldet"

Key word. Geoinformation technologies (GIT), Union of Polish Patriots, boarding schools, Kokand, Andijan, Uzbek SSR, "Kompoldet"